

LAJME TË MIRA NGA

SUNDIMI I LIGJI

RAPORTI TREMUJOR 8

FUQIZIMI I KSHPK-SË ME NJË SISTEM MODERN TË BURIMEVE NJERËZORE

0% KORRUPSION – LE TA BËJMË TË VËRTETË!

“BISEDA PËR BARAZINË #2”: AVANCIMI I TË DREJTËS PËR STREHIM PËR ROMËT NË MAQEDONINË E VERIUT

INTERVISTË ME IGOR JADROVSKI MBI MËNYRËN SE SI FUNKSIONON KPMD-JA KUNDËR DISKRIMINIMIT

GUSHT 2025

MOHIM PËRGJEGJËSIE:
KY RAPORT ËSHTË FINANCUAR NGA BASHKIMI EVROPIAN. PËRMBAJTJA E TIJ ËSHTË PËRGJEGJËSI E VETME E LUDWIG BOLTZMANN GESELLSCHAFT - INSTITUTI PËR TË DREJTAT THEMELORE TË NJERIUT (LBI-GMR) DHE NUK PASQYRON DOMOSDOSHMËRISHT QËNDRIMET E BASHKIMIT EVROPIAN.

Financuar nga
Bashkimi Evropian

PARATHËNIE

Diter SHINDLAUER

Udhëheqës Ekipi, Mbështetja e BE-së për sundimin e ligjit

"Po e shfrytëzojmë këtë botim që të vazhdojmë të mbajmë lartë moralin dhe etikën e besimit në një arsye të shëndoshë për ndryshim, reforma dhe proces të vazhdueshëm përmirësimi. Për të bërë këtë, do të flasim mbi hapat e bëra përpara dhe do të festojmë për to në mënyrë që të mos humbasin në lajmet jo aq pozitive që janë gjithmonë më të zëshme."

I dashur lexues,

Për raportin tonë të tremujorit të tetë kemi mbledhur përsëri lajme të mira për ju nga aspekte të ndryshme të sundimit të ligjit që po trajton projekti ynë.

Historitë në raportin tonë pasqyrojnë më shumë sesa thjesht momente kyçe të projektit - ato shpërfaqin pasionin, angazhimin dhe bashkëpunimin e kaq shumë individëve dhe institucioneve që veprojnë për të bërë ndryshime të qëndrueshme. Një nga pikat kryesore në këtë raport është seminari ynë mbi reformën e burimeve njerëzore gjyqësore. Duke bashkuar aktorë kryesorë nga i gjithë gjyqësori shqyrtuam me kujdes sfidat - mungesat e stafit, mbingarkesat e çështjeve të lëna pas dore dhe strukturat e vjetruara - dhe filluam të hartojmë një plan veprimi drejt një sistemi drejtësie më efikas, të pavarur dhe të besueshëm.

Projekti ynë bashkë me Ministrinë e Brendshme të Republikës së Maqedonisë së Veriut, realizoi gjithashtu fushatën “0% Korrupsion – Le ta bëjmë të vërtetë!”, me një qëllim të qartë: të inkurajojë të gjithë qytetarët të raportojnë korrupsionin pa frikë.

PARATHËNIE

Personalisht, isha sinqerisht krenar që dy ish-studentë të programit tonë të trajnerëve u angazhuan për të ofruar trajnimin e tyre të parë të vazhdueshëm mbi arsimin gjithëpërfshirës.

Përkushtimi i tyre - rikthimi në ish-shkollën e tyre për të drejtuar një sesion për mësuesit - ishte një kujtesë e fuqishme se ndryshimi shpesh fillon me individë që kujdesen vetëm për komunitetet e tyre. Ngjarja jonë e dytë "Biseda për barazinë" hapi një bisedë të rëndësishme kombëtare rreth të drejtave të strehimit të romëve.

Ishte inkurajuese të shihje angazhim të nivelit të lartë - nga Presidenti, Ambasadori i BE-së dhe një Zëvendës ministër deri te palët e interesuara lokale – që u kombinuan me dialog me respekt, të drejtpërdrejtë dhe të orientuar drejt zgjidhjes. Në këtë numër, do të gjeni gjithashtu një intervistë me Igor Jadrovskin, anëtar komisioni shumë aktiv nga KPMD, i cili na jep njohuri mbi mandatin e Komisionit dhe mënyrën se si ai i përballon sfidat e tij.

Së fundmi, u zhvillua një trajnim shumë praktik i trajnerëve mbi antidiskriminimin në policim për të ndihmuar ndërtimin e kapaciteteve të brendshme në Ministrinë e Brendshme. Përgjigja nga pjesëmarrësit - e hapur, e mirëmenduar dhe thellësisht reflektive - tregoi se sa të gatshëm janë shumë prej tyre për të udhëhequr ndryshimin nga brenda. Çdo aktivitet i përshkruar këtu ishte një hap përpara, dhe çdo pjesëmarrës, trajner dhe partner kontribuoi në pasqyrën e përgjithshme: shoqëri e drejtë, gjithëpërfshirëse dhe e përgjegjshme.

Shijoni lajmet e mira!

Udhëheqës Ekipi,
Mbështetja e BE-së për sundimin e ligjit

PREZANTOJMË

BISEDAT PËR BARAZINË #2

Edicioni i dytë i ngjarjes vjetore “Biseda për barazinë” ishte në temën “E drejta e romëve për strehim”. Kjo ngjarje synon të nxisë dialog gjithëpërfshirës dhe të hapur mbi sfidat sistemike që lidhen me barazinë dhe mosdiskriminimin.

"0% KORRUPSION – LE TA BËJMË TË VËRTETË!"

Fushata ndërgjegjësuese kundër korrupsionit vendosi qëllim të qartë: të inkurajojë të gjithë qytetarët të raportojnë korrupsionin pa frikë. Vetëm në këtë mënyrë do të ndërtojmë një shoqëri në të cilën padrejtësia dhe abuzimi nuk do të tolerohen.

FUQIZIMI I KSHPK-SË ME SISTEM MODERN TË BURIMEVE NJERËZORE

KSHPK-së iu dha një sistem i avancuar i menaxhimit me burimet njerëzore (HRMS). Ky zhvillim shënon një hap të madh përpara në angazhimin e KSHPK-së për të rritur efektivitetin dhe transparencën organizative.

Të flasim për...

- Guximi juaj është fillimi i fundit të korrupsionit
- Fuqizimi i KSHPK-së me sistem modern të burimeve njerëzore
- “Biseda për barazinë #2” – Avancimi i të drejtës të romëve për strehim në Maqedoninë e Veriut
- Nga të mësuarit në udhëheqje – Dy alumni ofrojnë trajnimin e tyre të parë kaskadë mbi arsimin gjithëpërfshirës
- Përpilimi i Udhërrëfyesit për zbatimin e Strategjisë së Burimeve Njerëzore për Gjyqësorin
- Igor Jadrovski: Diskriminimi shpesh vjen nga ata që duhet ta parandalojnë atë — besimi ndërtohet përmes transparencës dhe pranisë
- Avancimi i policimit të drejtë dhe të paanshëm përmes Trajnimit të Trajnerëve kundë-Diskriminimit

Guximi juaj është fillimi i fundit të korrupsionit

Korrupsioni nuk është vetëm një padrejtësi ndaj individit, por është edhe një nga problemet më serioze që minon themelet e sistemit ligjor, ngadalëson rritjen ekonomike dhe prish zhvillimin shoqëror. Kushdo që është përballur me këtë ose një situatë të ngjashme e di se sa e vështirë është ta përballosh atë. Imagjinoni situatën e mëposhtme: jeni një qytetar që plotëson të gjitha kërkesat ligjore për marrjen e një lejeje ndërtimi dhe dikush ju kërkon ryshfet "për një procedurë më të shpejtë dhe një leje ndërtimi të sigurt".

Fatkeqësisht, ky nuk është një rast i izoluar apo e trilluar. Këto raste ilustrojnë realitetin me të cilin përballet shoqëria maqedonase, i cili gërryen besimin në institucione dhe rezulton në mundësi të padrejta për të gjithë.

Por është koha të themi JO! Është koha të ngrejmë zërin së bashku dhe të thyejmë heshtjen!

Pikërisht kjo është një nga arsyet kryesore pse "Komponenti 2 - Lufta kundër krimit të organizuar", në bashkëpunim me Ministrinë e Brendshme të Republikës së Maqedonisë së Veriut, realizoi fushatën "0% Korrupsion - Le ta bëjmë të vërtetë!", me një qëllim të qartë: të inkurajojë të gjithë qytetarët të raportojnë korrupsionin pa frikë. Vetëm në këtë mënyrë do të ndërtojmë një shoqëri në të cilën padrejtësia dhe abuzimi nuk do të tolerohen.

Fushata filloi me një **video informuese** që tashmë ka mbi 337,891 shikime.

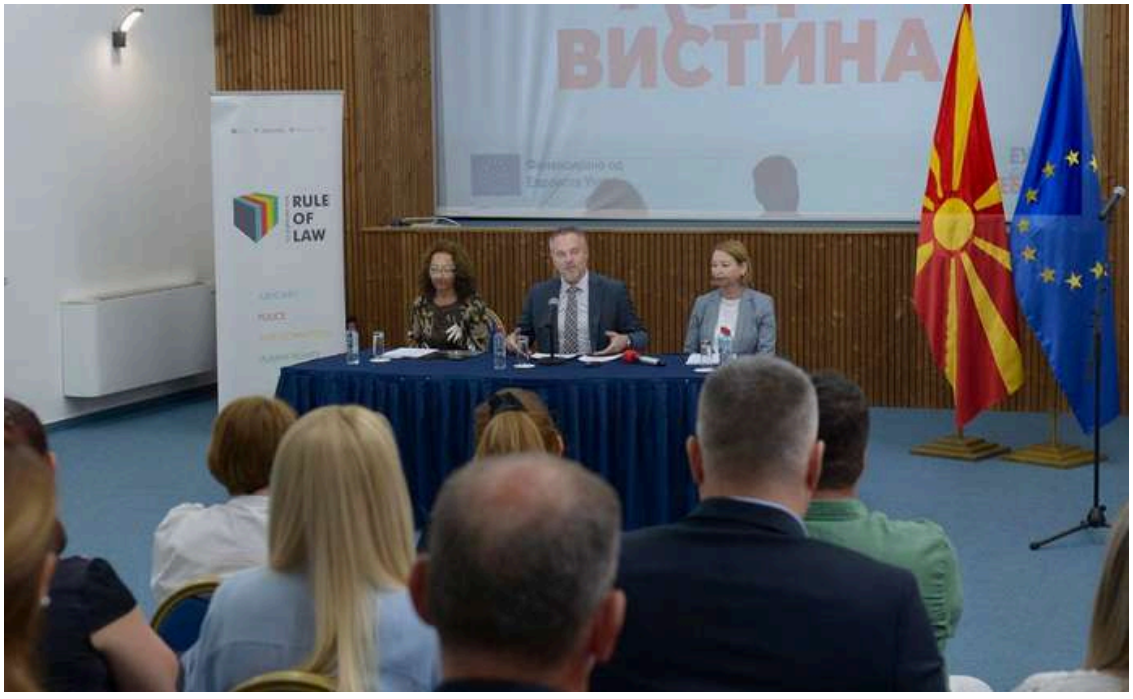

Edhe pse sot ekzistojnë linja telefonike dhe kanale për raportimin e korrupsionit, pjesa dërrmuese e popullatës ende nuk ndihen të sigurt për ta bërë këtë. Frika nga pasojat dhe mosbesimi se raportimi do të ketë efekt i hesht zërat e njerëzve të ndershëm. Mbështetja që Ministria e Punëve të Brendshme i ofron fushatës synon të krijojë një sistem elektronik të sigurt dhe konfidencial që do të krijojë kushte për raportimin e korrupsionit. Guximi nuk do të jetë më një rrezik, por një akt që institucionet do ta respektojnë. Kushdo që dëshiron të thotë të vërtetën do të jetë në gjendje ta bëjë këtë pa frikë dhe dyshim - përmes një faqeje interneti të posaçme për raportimin e korrupsionit.

Ne të gjithë jemi përgjegjës - si qytetarët ashtu edhe institucionet. Institucionet kanë përgjegjësinë e ndërtimit të një sistemi që do të mbrojë sinjalizuesit dhe qytetarët, për të pasur besimin dhe guximin për t'iu thënë "jo" propozimeve pa integritet moral.

Kemi përgjegjësi ndaj vetes dhe brezave që vijnë për të krijuar një shoqëri transparente, të drejtë dhe të fortë.

Bëhu heroi i historisë tënde - raporto korrupsionin. Le ta bëjmë realitet "0% korrupsion"!

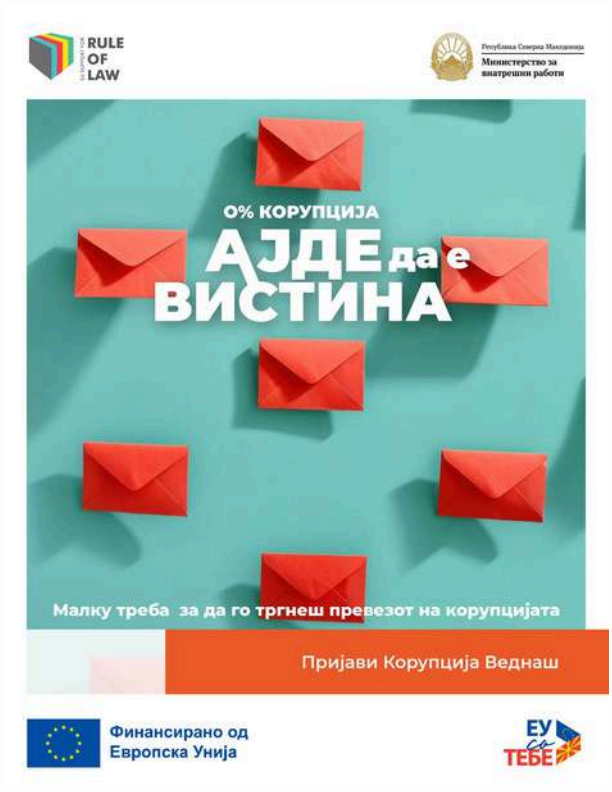

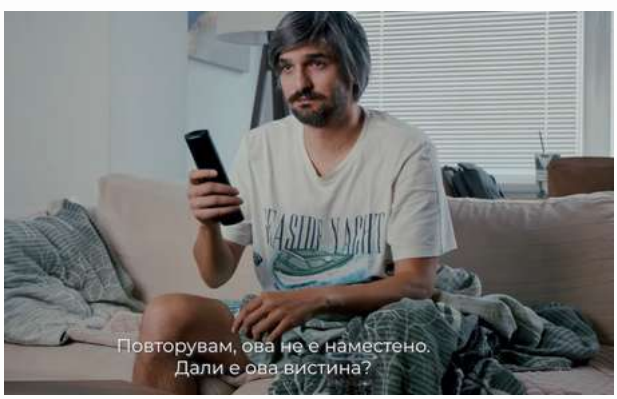
Duke kapur suksesin:

Një festim vizual

Fuqizimi i KSHPK-së me një sistem modern të burimeve njerëzore

Komisioni Shtetëror për Parandalimin e Korrupsionit i Republikës së Maqedonisë së Veriut (KSHPK) ka bërë arritje të rëndësishme gjatë këtij tremujori duke siguruar gatishmëri të plotë operative të Sistemit të Avancuar të Menaxhimit me Burimet Njerëzore (HRMS). Ky zhvillim shënon një hap të madh përpara në angazhimin e KSHPK-së për të rritur efektivitetin dhe transparencën organizative.

Më parë, KSHPK-ja mbështetej në procese manuale dhe baza të dhënash të shpërndara në Excel për funksionet e saj të burimeve njerëzore, të cilat kërkonin kohë dhe ishin të prirura për gabime. Duke njohur nevojën për një zgjidhje më të integruar, KSHPK nisi zhvillimin e një sistemi modern të MBNJ-së.

Sistemi i MBNJ-së është hartuar me kujdes për t'iu përgjigjur nevojave specifike të KSHPK-së, duke filluar me një analizë gjithëpërfshirëse që identifikoi fushat për përmirësim dhe formësoi një sistem të përafruar me qëllimet strategjike të KSHPK-së. Sistemi konsolidon funksione të ndryshme të BNJ-së, duke përfshirë menaxhimin organizativ dhe të personelit, lejen dhe pjesëmarrjen vjetore, trajnimin dhe vlerësimet. Me mbështetje të integruar për pajtueshmërinë, ai thjeshton respektimin e rregulloreve të punës dhe zvogëlon rreziqet e mospajtueshmërisë.

Biljana Karakashova Shulev, Zëvendëskryetare e KSHPK-së, thekson:

> "Me Sistemin e ri të Menaxhimit me Burimet Njerëzore do të rrisim transparencën dhe pajtueshmërinë duke përfshirë njëkohësisht të gjithë punonjësit në proceset përkatëse të menaxhimit të burimeve njerëzore. Në këtë mënyrë, pajtueshmëria me ligjet e punës është e efektshme dhe të gjithëve u jepet qasje e lehtë në informacion, duke reflektuar angazhimin tonë për një vend pune efikas dhe gjithëpërfshirës."

Sistemi rrit transparencën duke u dhënë punonjësve qasje në të dhënat e tyre dhe duke i përfshirë ata në të gjitha proceset e Burimeve Njerëzore, gjë që nxit besimin dhe planifikim më të mirë organizativ.

Dizajni i tij modular lejon rritje në të ardhmen, duke siguruar që sistemi të evoluojë me nevojat e KSHPK. Marina Stevanoska, eksperte lokale dhe zhvilluese softuerësh thotë:

> "Zhvillimi i sistemit të MBNJ për KSHPK ishte një sfidë e dobishme. Synuam të gjejmë një zgjidhje që përmbush nevojat aktuale dhe përshtatet me rritjen eventuale, duke integruar proceset për të gjithë punonjësit dhe udhëheqësit. Ndikimi pozitiv në organizatë është jashtëzakonisht i kënaqshëm."

Sistemi i MBNJ-së i thjeshton dukshëm proceset e BNJ-së, zvogëlon barrën administrative dhe mundëson raportim më të saktë dhe në kohë. Ai përmirëson aftësinë e KSHPK-së për të marrë vendime të bazuara në të dhëna, duke përmirësuar planifikimin dhe menaxhimin e fuqisë punëtore. Adem Çucul, Sekretari i Përgjithshëm i KSHPK-së, thekson:

> "Sistemi i MBNJ-së do të përmirësojë proceset tona të MBNJ-së dhe do të kontribuojë në qartësi, efikasitet dhe transparencë më të madhe. Ai gjithashtu rrit qasjen e udhëheqjes në të dhënat e punonjësve, duke thjeshtuar vendimmarrjen dhe mbikëqyrjen."

Për udhëheqjen, sistemi ofron informacion të detajuar të ekipit, miratim elektronik dhe pajtim të kërkesave, si dhe analiza në kohë reale për vendimmarrje. Punonjësit përfitojnë nga shërbime të përmirësuara të Burimeve Njerëzore, trajtim më të shpejtë të kërkesave dhe transparencë më të madhe. Sistemi zvogëlon kohën e përpunimit të detyrave rutinë, rrit angazhimin e punonjësve dhe mbështet menaxhimin efektiv të strategjisë së Burimeve Njerëzore përmes të dhënave dhe analizave.

Kjo zgjidhje e avancuar përvec që trajton sfidat aktuale operacionale, bën edhe pozicionimin e KSHPK për rritje dhe sukses të ardhshëm. Ndërsa KSHPK evoluon, sistemi i MBNJ do të mbetet gurthemeli i përpjekjeve për të nxitur një mjedis pune efikas, transparent dhe mbështetës.

RULE OF LAW

Nga të mësuarit në udhëheqje: Dy alumni ofrojnë trajnimin e tyre të parë kaskadë mbi arsimin gjithëpërfshirës

Dy ish-studentë të programit të trajnimit të trajnerëve mbi “Artin e trajnimit dhe lehtësimin pjesëmarrës për parandalimin e diskriminimit dhe promovimin e barazisë” bënë një hap të rëndësishëm në udhëtimin e tyre si lehtësues duke ofruar trajnimin e tyre të parë kaskadë. I mbajtur në një shkollë fillore në komunën e Butelit në Shkup, sesioni mblodhi rreth 25 mësues të angazhuar dhe drejtorin e shkollës për një seminar interaktiv dhe me ndikim mbi barazinë dhe përfshirjen.

Trajnimi u përqendrua në të drejtën për arsim gjithëpërfshirës për fëmijët me aftësi të kufizuara, të parë përmes këndvështrimit të Konventës së OKB-së për të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuara. Me një theks të fortë në metodat pjesëmarrëse, seminari synonte të rriste ndërgjegjësimin midis edukatorëve për rëndësinë e njohjes së paragjykimeve të tyre dhe zbatimin e ndërhyrjeve gjithëpërfshirëse në klasë.

“Trajnimi ishte shumë mirë i përgatitur dhe i strukturuar! Axhenda e përgjithshme, rrjedha dhe përzgjedhja e aktiviteteve, dhe veçanërisht përmbajtja e seancave të kontributit ishin kuptimplote dhe të menduara mirë.” – Reagime nga trajneri mbikëqyrës.

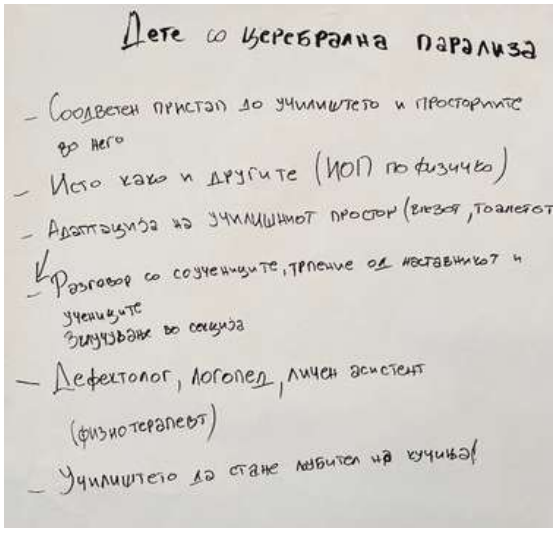

Stili i lehtësimit të trajnerëve ishte mikpritës, tërheqës dhe vlerësues, duke krijuar një hapësirë ku pjesëmarrësit u ndjenë të inkurajuar për të reflektuar dhe biseduar. Ata demonstruan parimet kryesore që mbronin – modelimin e qëndrimeve gjithëpërfshirëse dhe komunikimit respektues gjatë gjithë kohës.

“Ishte e lehtë të dëgjoja dhe të ndiqja mendimet dhe pikat tuaja – ju folët nga përvoja, ndatë njohuri dhe e bëtë këtë me zemër.” – Reagime nga trajneri mbikëqyrës.

Një nga pikat kulminante të trajnimit ishte se sa qartë u prezantua çdo aktivitet dhe u lidh me udhëtimin e përgjithshëm të të nxënit të mësuesve. Historitë personale dhe shembujt nga jeta reale e bënë përmbajtjen të paharrueshme dhe të prekshme, duke e ndihmuar grupin të kuptonte efektet e paragjykimeve, kuadrin ligjor udhëzues dhe mesazhe të tjera kyçe.

Ky trajnim i parë kaskadë i dy përfaqësuesve të Zyrës së Avokatit të Popullit shërbeu gjithashtu si një nisje për një iniciativë më të gjerë të trajnerëve: dy ish-studentët planifikojnë të sjellin punëtori të ngjashme në më shumë shkolla në muajt në vijim. Motivimi i tyre është thellësisht i rrënjosur si në angazhimin personal ashtu edhe në atë profesional.

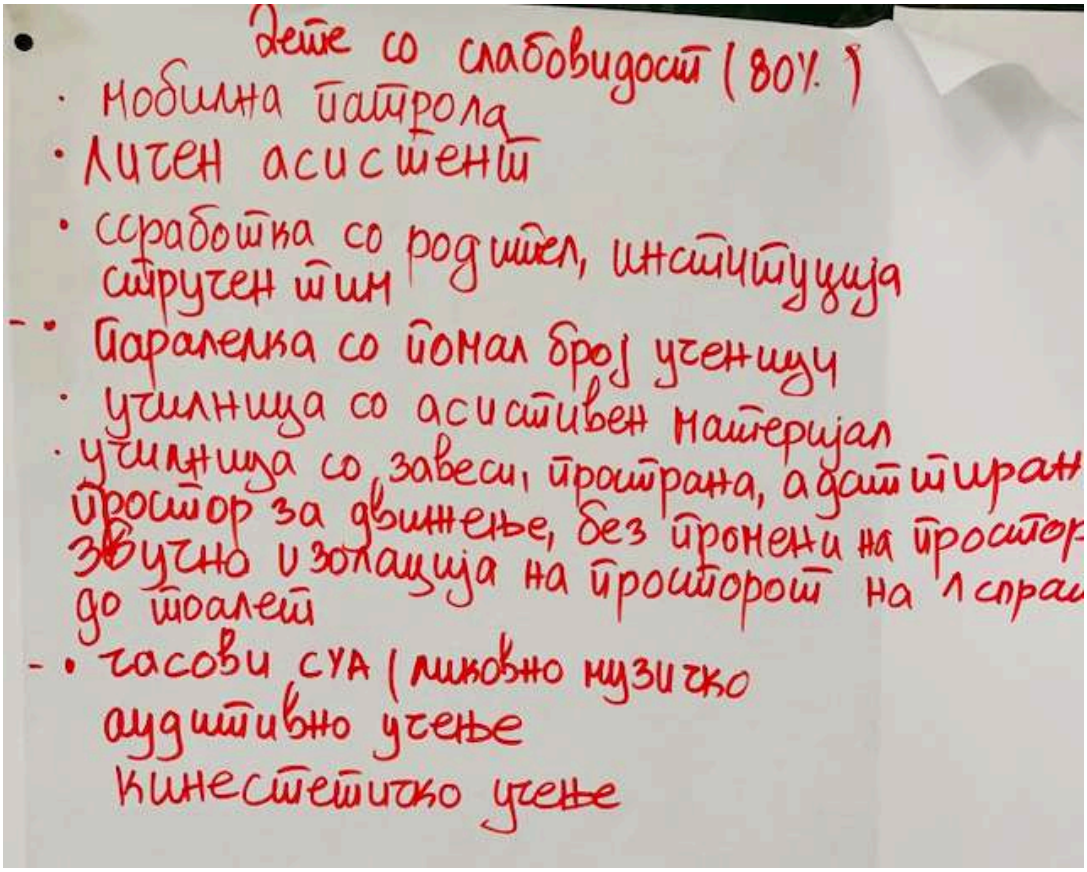

Një nga trajnerët ndau se mbajtja e kësaj punëtorie ishte mënyra e saj për t'i dhënë diçka komunitetit, pasi kjo ishte shkolla e saj e mëparshme dhe shkolla që ndiqnin fëmijët e saj.

Trajnerja tjetër shfrytëzoi rastin për të prezantuar institucionin ku punon - Avokatin e Popullit të Republikës së Maqedonisë së Veriut - dhe përpjekjet e tij për të promovuar mendësi dhe sjellje gjithëpërfshirëse.

Ajo gjithashtu ofroi mbështetje të vazhdueshme, duke deklaruar qartë: "Ne jemi këtu për t'ju mbështetur."

Në përgjithësi, trajnimi i parë kaskadë nga këta dy ish-studentë ishte sukses i madh - i strukturuar mirë, i ofruar me ekspertizë dhe i bazuar thellë në vlerat e përfshirjes dhe reflektimit. Udhëtimi i tyre nga nxënës në udhëheqës është një shembull frymëzues i asaj që është e mundur kur trajnimi shoqërohet me pasion, qëllim dhe angazhim për ndryshimin e komunitetit.

“Biseda për barazinë #2”: Avancimi i të drejtës për strehim për romët në Maqedoninë e Veriut

Komisioni për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Diskriminimi (KPMD) dhe projekti i Mbështetjes së BE-së për Sundimin e Ligjit, i financuar nga Bashkimi Evropian, organizuan edicionin e dytë të ngjarjes vjetore “Biseda për barazinë”, me temën “E drejta e romëve për strehim”, e cila u zhvillua në Klubin e Deputetëve në Shkup. Ngjarja synon të nxisë një dialog gjithëpërfshirës dhe të hapur mbi sfidat sistemike që lidhen me barazinë dhe mosdiskriminimin duke bashkuar institucione, ekspertë, organizata të shoqërisë civile dhe partnerë ndërkombëtarë rreth temave me rëndësi më të gjerë shoqërore.

Ngjarja filloi me deklaratat hapëse nga Gordana Siljanovska Davkova, Presidente e Republikës së Maqedonisë së Veriut, Mihalis Rokas, Ambasador i Bashkimit Evropian në Maqedoninë e Veriut, Limko Bejzaroski, President i Komisionit për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Diskriminimi, Erxhan Selimi, Zëvendësministër i Vetëqeverisjes Lokale dhe Barbara Liegl, Udhëheqëse e Komponentit 4 të projektit të Mbështetjes së BE-së për Sundimin e Ligjit.

Ambasadori dhe Shefi i Delegacionit të BE-së në Maqedoninë e Veriut, Mihalis Rokas, konfirmoi angazhimin e BE-së për përfshirjen e komuniteteve rome në bashkëpunim të ngushtë me Qeverinë e Maqedonisë së Veriut.

> "Romët, si në Maqedoninë e Veriut ashtu edhe në të gjithë Evropën, vazhdojnë të përballen me pengesa serioze në realizimin e një prej të drejtave më themelore të njeriut - të drejtës për strehim të përshtatshëm. Shumë romë ende jetojnë në vendbanime të ndara, në kushte të pasigurta, shpesh pa qasje në ujë të pastër dhe në kanalizime të pamjaftueshme. Kjo nuk është vetëm një çështje strehimi, por është çështje barazie, dinjiteti dhe drejtësie. Prandaj, ky aktivitet përfaqëson një hap të rëndësishëm në atë drejtim. Prania e Presidentes Siljanovska-Davkova, përfaqësuesve nga ministritë dhe institucionet e tjera, nga sektori i shoqërisë civile dhe organizatat ndërkombëtare, dërgon një mesazh të qartë të angazhimit të të gjithë palëve relevante për të trajtuar këto çështje. Pres me padurim të vazhdojmë bashkëpunimin tonë, me të gjithë aktorët përkatës dhe me vetë komunitetet rome - drejt ndërtimit të një shoqërie më të drejtë, më të barabartë dhe më gjithëpërfshirëse", tha Ambasadori Rokas.

"Komisioni për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Diskriminimi e ka identifikuar tashmë strehimin si një nga problemet kryesore sistemike, ku diskriminimi, veçanërisht ndaj disa bashkësive etnike në vend, më shpesh merr formën e tij më të dukshme – përmes mungesës së PGJU-së, PGJU-së, ose dështimit për të vepruar mbi to, mungesës së infrastrukturës bazë, përmes dështimit për të zgjidhur statusin e shtëpive dhe një mjedisi të sigurt jetese", tha Presidenti i KPMD-së, Limko Bejzaroski.

Ai shtoi se ngjarja "Biseda për barazinë" po mbahet me një qëllim të qartë, "të kalojmë nga fjalët në vepra dhe zgjidhje konkrete.

Detyra jonë nuk është vetëm të nxjerrim në pah problemet, por edhe të ofrojmë një rrugë të qartë – përmes bashkëpunimit me komunat, institucionet shtetërore dhe komunitetet – drejt një shoqërie ku të gjithë qytetarët do të ndihen të barabartë dhe do të kenë shanse të barabarta për sukses në jetë."

Përfaqësues nga komunat me popullsi rome në vend dhe në rajon, dhe përfaqësues të OSHC-ve që punojnë me komunitetet rome në të gjithë vendin theksuan sfidat, por në të njëjtën kohë ofruan zgjidhje që mund të përmirësojnë ndjeshëm aksesin në strehim për romët.

KPMD njoftoi miratimin e një Rekomandimi të Përgjithshëm që synon t'u kërkojë bashkive të rishikojnë strategjitë e tyre të planifikimit urban dhe të integrojnë qasje bazuar në të drejta për të trajtuar çështjen e aksesit në strehim.

Bisedat për barazinë nr. 2 treguan se si një organ kombëtar për barazi mund të mblidhet, të katalizojë dhe të bashkëpunojë për të adresuar diskriminimin sistemik. KPMD do të vazhdojë të organizojë këtë lloj eventi si një mekanizëm vjetor ku sfidat jo vetëm që diskutohen, por edhe veprohet mbi to.

Duke kapur suksesin:

Një festim vizual

Përpilimi i Udhërrëfyesit për Zbatimin e Strategjisë së Burimeve Njerëzore për Gjyqësorin

Me qëllim trajtimin e sfidave sistemike në gjyqësor, projekti ynë mbështeti një Punëtori mbi optimizimin e burimeve njerëzore gjyqësore dhe riorganizimin e rrjetit gjyqësor në Kodrën e Diellit. Ngjarja mblodhi së bashku 30 pjesëmarrës, duke përfshirë anëtarë të Këshillit Gjyqësor, kryetarë gjykatash, gjyqtarë, ekspertë ligjorë, përfaqësues të Ministrisë së Drejtësisë, Shoqatës së Gjyqtarëve dhe Akademisë për Gjyqtarë dhe Prokurorë Publikë për të adresuar çështjet sistemike që kanë çuar në një mungesë shqetësuese të gjyqtarëve dhe stafit gjyqësor dhe për të krijuar një kornizë për një gjyqësor më efikas dhe të pavarur.

Punëtoria filloi me fjalët hyrëse nga Dr. Gregor Borkovski, Udhëheqës Komponenti i Projektit, dhe Z. Aleksandar Kambovski, President i Këshillit Gjyqësor. Dita e parë iu kushtua diagnostikimit të problemeve. Dr, Olga Teshovic, eksperte ndërkombëtare, ofroi analizë krahasuese të standardeve ndërkombëtare për burimet njerëzore gjyqësore dhe rrjetet e gjykatave. Kjo u pasua nga prezantimi i gjetjeve nga një mision kërkimor në terren nga Andrej Bozhinovski, ekspert nga vendi, i cili detajoi sfidat në kapacitetin organizativ të gjyqësorit. Diskutimet nxorën në pah mungesën serioze të gjyqtarëve dhe stafit mbështetës, me një shkallë zgjidhjeje çështjesh prej vetëm 93%, duke treguar se gjyqësori ka një numër të vazhdueshëm çështjesh të prapambetura.

Dita e dytë e zhvendosi fokusin nga analiza në veprim. Znj. Danka Ristova, anëtare e Këshillit Gjyqësor, drejtoi një sesion që analizonte numrin e nevojshëm të gjyqtarëve dhe vendet e shumta të lira në gjykata, një problem që i detyron gjyqtarët ekzistues të marrin vetë detyrat e stafit mbështetës. Ngjarja kulmoi me një diskutim të përqendruar në përcaktimin e hapave të ardhshëm për zbatimin e reformave të nevojshme. Kjo përpjekje bashkëpunuese synonte përgatitjen e një plani strategjik që adreson sfidat kryesore, i cili do t'i paraqitet opinionit më të gjerë në gjysmën e dytë të vitit.

Punëtoria dhe diskutimet strategjike që rezultuan shënojnë moment historik në trajtimin e pengesave të gjata për efikasitetin dhe pavarësinë gjyqësore. Duke u përballur drejtpërdrejt me çështje të tilla si nevoja për një rrjet të ri gjyqësor të optimizuar, autonomia financiare për gjyqësorin, dixhitalizimi dhe programet e trajnimit të modernizuara për gjyqtarët, palët e interesuara ndërmorën hapa vendimtarë që mund të përmirësonin sistemin e drejtësisë. Reformat e propozuara, duke përfshirë bashkimin e mundshëm të gjykatave të nën-shfrytëzuara dhe forcimin e autoritetit të Këshillit të Buxhetit Gjyqësor, hapin rrugën për një gjyqësor elastik, të përgjegjshëm dhe efektiv, duke forcuar kështu sundimin e ligjit dhe duke nxitur besimin publik në Maqedoninë e Veriut.

Igor Jadrovski: Diskriminimi shpesh vjen nga ata që kanë për qëllim ta parandalojnë atë - Besimi ndërtohet përmes transparencës dhe pranisë

Në një shoqëri që përpiqet për barazi dhe respekt të të drejtave të njeriut, roli i institucioneve që mbrojnë nga diskriminimi është thelbësor. Komisioni për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Diskriminimi (KPMD) ka mision të rëndësishëm - të sigurojë trajtim të barabartë për të gjithë qytetarët dhe të adresojë çdo formë diskriminimi, veçanërisht atë që rrjedh nga praktikat institucionale. Me Igor Jadrovskin, anëtar i Komisionit dhe aktivist i hershëm i të drejtave të njeriut, diskutuam kontekstin ligjor në të cilin vepron Komisioni, kompetencat e tij, mekanizmat e veprimit dhe sfidat me të cilat përballet në mbrojtjen e qytetarëve.

Në çfarë konteksti ligjor dhe institucional vepron Komisioni sot - cili është kapaciteti dhe autoriteti juaj për të ndikuar në institucionet që diskriminojnë, veçanërisht kur bëhet fjalë për organet shtetërore?

Komisioni është organ kombëtar për barazi me një mandat të gjerë në parandalimin dhe mbrojtjen nga diskriminimi. Kur trajtojmë ankesa, në rastet kur përcaktojmë diskriminim, ne lëshojmë rekomandime për eliminimin e diskriminimit dhe shkeljeve të ligjit.

Mendimet janë akte këshilluese, por nëse diskriminuesi i identifikuar nuk vepron mbi to, Komisioni është i detyruar të paraqesë kërkesë për fillimin e procedurave kundërvajtëse kundër diskriminuesit për mosveprim mbi rekomandimet. Edhe pse vetë mendimet nuk janë ligjërisht të detyrueshme, prapë mund të themi se ka një përqindje të lartë të pajtueshmërisë me rekomandimet në rastet kur identifikojmë diskriminim, gjë që na jep të drejtën të pretendojmë se jemi një mekanizëm efektiv për mbrojtje nga diskriminimi.

Shpesh, diskriminimi ndodh pikërisht nga ata që supozohet ta parandalojnë atë - shkollat, institucionet shëndetësore, inspektoratet dhe madje edhe gjykatat. Cili është mekanizmi juaj për të ndërmarrë veprime kundër institucioneve të tilla?

Sipas raportit të fundit vjetor të Komisionit, në deri në 86% të rasteve ku kemi përcaktuar ekzistencën e diskriminimit, diskriminuesit ishin organet shtetërore, institucionet arsimore dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale. Këto të dhëna tregojnë sfida sistemike dhe nevojën për ndërhyrje të plotë dhe të vazhdueshme në funksionimin e institucioneve publike. Si Komision për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Diskriminimi, ne e pranojmë sa serioz dhe shqetësues është ky fakt. Brenda kuadrit të kompetencave tona, përveç lëshimit të rekomandimeve individuale në raste specifike, Komisioni përdor edhe një numër mekanizmash shtesë për t'u marrë me diskriminimin e shkaktuar nga institucionet. Këto përfshijnë:

- Lëshimin e rekomandimeve të përgjithshme që synojnë ndryshimin e praktikave, procedurave ose politikave diskriminuese të aplikuara nga institucionet;
- Organizimin e trajnimeve me punonjësit e sektorit publik për të rritur ndërgjegjësimin për diskriminimin, format e tij dhe detyrimet që rrjedhin nga Ligji për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Diskriminimi;
- Rekomandimi i ndryshimeve sistemike tek institucionet kompetente, kur përcaktohet se diskriminimi rrjedh nga parregullsitë në kuadrin ligjor, procedurat e brendshme ose praktikat e veprimit;
- Dialogu dhe bashkëpunimi institucional, përmes të cilit ne iniciojmë takime me autoritetet kompetente për të zgjidhur problemet individuale, por edhe më të gjera që lidhen me pabarazinë dhe diskriminimin.

Roli ynë nuk është vetëm mbrojtës, por edhe parandalues dhe edukues. Qëllimi ynë është të ndikojmë në transformimin e kulturës institucionale drejt një përfshirjeje më të madhe, barazie dhe respekti për të drejtat e njeriut. Edhe pse sfidat janë të mëdha, me punë të vazhdueshme, transparencë dhe bashkëpunim me të gjithë palët e interesuara, ne përpiqemi të forcojmë llogaridhënien e institucioneve publike dhe detyrimin e tyre për të vepruar si mbrojtës të barazisë, jo si shkelës të saj.

Çfarë po bëni që qytetarët t'ju besojnë më shumë dhe të ndihen të lirë të raportojnë diskriminimin?

Unë besoj se aksesueshmëria dhe hapja e institucionit janë baza për ndërtimin e besimit.

Prandaj, Komisioni ofron qasje përmes kanaleve të ndryshme - telefon, email, platformë web, si dhe me prani fizike në ambientet e Komisionit. Përveç kësaj, ne po punojmë vazhdimisht për të rritur qasjen për grupet e ndjeshme dhe të margjinalizuara duke ofruar informacion në gjuhë të kuptueshme, faqe interneti të aksesueshme dhe mundësi për komunikim me personat me aftësi të kufizuara. Në të njëjtën kohë, sjellja profesionale është e nevojshme për të ruajtur dhe forcuar besimin.

Komisioni, brenda kufizimeve të tij buxhetore, përpiqet të zbatojë fushata për të informuar dhe rritur ndërgjegjësimin publik rreth të drejtave të qytetarëve, si dhe rolin dhe kompetencat e Komisionit. Ky seksion duhet të forcohet dhe përmirësohet, dhe për këtë kemi nevojë për burime shtesë financiare, të destinuara për aktivitete parandaluese. Poashtu, përmes aktiviteteve edukative, përfaqësimit mediatik dhe bashkëpunimit me sektorin e shoqërisë civile përpiqemi t'i afrojmë shërbimet tona me sa më shumë qytetarë të jetë e mundur, veçanërisht me ata që përballen më shpesh me diskriminim. Ne gjithashtu bëjmë përpjekje në terren duke organizuar ditë të hapura në të gjitha rajonet e planifikimit, dhe më shpesh në zonat rurale, jashtë Shkupit, me qëllim kontaktin e drejtpërdrejtë me qytetarët dhe përmirësimin e dukshmërisë sonë në të gjithë vendin. Besimi nuk është diçka që fitohet një herë, por ndërtohet dhe mbahet përmes punës së vazhdueshme, transparente dhe të përgjegjshme. Prandaj, ne punojmë vazhdimisht për të përmirësuar kapacitetet dhe qasjen tonë, për të justifikuar besimin e qytetarëve dhe për të treguar se ne jemi aleatët e tyre në luftën kundër diskriminimit.

Në iniciativën e përbashkët për ngjitëset QR: "Raporto diskriminimin", është hapur një kanal dixhital për qytetarët. Sa prej tyre raportohen? Dhe a mund të ndani një praktikë të mirë nga kjo iniciativë?

Komisioni ka zhvilluar dhe përdorur në mënyrë aktive kanale dixhitale për komunikim me qytetarët për disa vite. Krijimi dhe mirëmbajtja e faqes së internetit, si dhe prania në rrjetet sociale si Facebook dhe YouTube, përfaqësojnë hapat e parë dhe të rëndësishëm drejt hapjes së komunikimit dixhital me publikun. Në këtë drejtim kemi mundësuar gjithashtu paraqitjen e një ankese përmes faqes së internetit nëpërmjet një formulari elektronik, gjë që thjeshton ndjeshëm procesin për qytetarët me qasje në internet. Përveç kësaj, ngjitëset QR për raportimin e diskriminimit kanë provuar të jenë një mjet efektiv për lehtësimin e qasjes në kanalet dixhitale të Komisionit.

Këto ngjitëse u shpërndanë në disa institucione shtetërore, me rekomandim të qartë për t'u vendosur në një vend të dukshëm në ambientet që janë të arritshme për qytetarët. Skanimi i kodit QR lejon qasje të drejtpërdrejtë në formularin elektronik për paraqitjen e një ankese në faqen e internetit të Komisionit. Si shembull pozitiv, dëshirojmë të nxjerrim në pah Klinikën Universitare për Radioterapi dhe Onkologji të Institucionit Publik të Shëndetit, ku informacioni në lidhje me mundësinë e raportimit të diskriminimit është vendosur në banakun e hyrjes, i shoqëruar nga një afishe QR e ngjitur dukshëm.

Kjo është një praktikë e mirë institucionale që inkurajon transparencën dhe aksesin në mekanizmat për mbrojtje nga diskriminimi. Megjithatë, dëshirojmë të theksojmë se, megjithëse kodet QR çojnë direkt në formularin e aplikimit, dhe është i disponueshëm edhe përmes pjesëve të tjera të faqes së internetit, aktualisht nuk kemi një mekanizëm teknik që na lejon të dallojmë nëse aplikimi është dorëzuar përmes ngjitësit QR apo përmes një qasje tjetër. Megjithatë, ne besojmë se mjete të tilla kontribuojnë ndjeshëm në rritjen e dukshmërisë dhe aksesit të Komisionit, veçanërisht për ata qytetarë që përballen me pengesa institucionale ose informative.

Diskriminimi shpesh nuk është i drejtpërdrejtë - ai fshihet në përjashtimin e heshtur, në norma, në gjuhën e administratës. Cili është mekanizmi juaj për njohjen e "diskriminimit strukturor" dhe a bëni diçka proaktive - pa paraqitur dikush një ankesë?

Diskriminimi sistemik më së shpeshti manifestohet si diskriminim indirekt, ku normat, dispozitat, kriteret, politikat, programet ose praktikat ligjore në dukje neutrale rezultojnë në vendosjen e një personi ose grupi të caktuar personash në një pozicion më pak të favorshëm në një bazë diskriminuese, krahasuar me persona ose grupe të tjera. Ky lloj diskriminimi është veçanërisht kompleks sepse shpesh fshihet pas trajtimit formalisht të barabartë, por në thelb ka pasoja të pabarabarta për kategoritë e margjinalizuara dhe të cenueshme të qytetarëve.

Sipas Ligjit për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Diskriminimi, Komisioni për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Diskriminimi mund të veprojë me iniciativën e vet (ex officio) në rastet kur ka tregues të diskriminimit sistemik, edhe pa një ankesë të paraqitur nga një person specifik i diskriminuar. Kjo qasje i mundëson Komisionit të veprojë në mënyrë proaktive, të përmbushë rolin e tij mbikëqyrës dhe mbrojtës në promovimin e barazisë dhe parandalimin e diskriminimit. Në këtë mënyrë, Komisioni kryen detyrimin e tij për të njohur padrejtësitë strukturore dhe për të filluar masa për t'i kapërcyer ato, gjithmonë i udhëhequr nga parimet e legjitimitetit, proporcionalitetit dhe domosdoshmërisë së ndërhyrjeve. Kjo është veçanërisht e rëndësishme në rastet kur diskriminimi nuk është rezultat i një akti individual, por i dështimeve sistemike, praktikave të institucionalizuara ose politikave publike që gjenerojnë ose mbajnë pabarazi.

RAPORTONI DISKRIMINIMIN

Avancimi i politikbërjes së drejtë dhe të paanshme nëpërmjet Trajnimit të Trajnerëve mbi Anti-Diskriminimin

Trajnimi transformues dy-ditor i Trajnerëve mbi Anti-Diskriminimin në Politikbërje: Detyrimi ligjor për zbatim të drejtë dhe të paanshme të Ligjit u zhvillua me sukses për 12 profesionistë të përkushtuar nga Departamenti i Kontrollit të Brendshëm, Hetimet Penale dhe Standardet Profesionale, Departamenti i Policisë së Uniformuar dhe Departamenti i Çështjeve Kufitare dhe Migracionin. Ky trajnim u mbajt në qershor 2025, dhe synimi ishte të forconte kapacitetin institucional për të promovuar praktikat e policimit të drejtë, të përgjegjshëm dhe jodiskriminues.

Trajnimi u hartua për të forcuar kapacitetet ligjore dhe praktike të oficerëve të policisë në sigurimin e trajtimit të drejtë për të gjithë, veçanërisht në parandalimin e diskriminimit, paragjykimeve dhe abuzimit të pushtetit në policimin e përditshëm. Ai u përqendrua në një sërë objektivash të të nxënit, duke përfshirë:

- Identifikimin dhe zbutjen e paragjykimeve dhe stereotipeve të pavetëdijshme.
- Kuptimin se si paragjykimet ndikojnë në vendimmarrje dhe procedura operative.
- Sqarimin e dallimeve kryesore ligjore midis diskriminimit, gjuhës së urrejtjes dhe krimeve të urrejtjes.
- Eksplorimin e përgjegjësive ligjore të zbatimit të ligjit dhe pasojave të mosrespektimit.
- Zbatimi i studimeve të rasteve nga jeta reale për të thelluar analizën dhe reflektimin.
- Prezantimi i mjeteve për komunikim të ndjeshëm ndaj viktimave dhe për uljen e tensioneve.
- Forcimi i marrëdhënieve polici-komunitet dhe rivendosja e besimit publik.

Ndikimi i prekshëm dhe reagimet e pjesëmarrësve

Trajnimi u vlerësua gjerësisht nga pjesëmarrësit, të cilët raportuan një rritje të dukshme të ndërgjegjësimit, njohurive ligjore dhe aftësive praktike në lidhje me antidiskriminimin në policim. Formati i tij interaktiv - duke kombinuar analizat e rasteve nga jeta reale, shkëmbimin e kolegëve dhe ushtrimet praktike - u vlerësua veçanërisht për rëndësinë dhe zbatueshmërinë e tij në punën e tyre të përditshme. Pjesëmarrësit theksuan vlerën e diskutimeve të hapura nëpër departamente, të cilat inkurajuan të mësuarit dhe reflektimin e ndërsjellë. Përdorimi i studimeve të rasteve reale ofroi shembuj konkretë që thelluan kuptimin e tyre të paragjykimeve dhe diskriminimit në praktikë, ndërsa ushtrimet përvojësore u njohën si mjete të fuqishme për zhvillimin e empatisë dhe dëgjimit aktiv.

Kthimi i të mësuarit në praktikë

Trajnimi përfundoi me fokus të fortë në zbatimin praktik të njohurive të fituara. Nga pjesëmarrësit që ndanë hapat e tyre të planifikuar të ardhshëm, përgjigjet treguan reflektim të thellë dhe angazhim për përmirësimin e policimit të përditshëm:

- "Do t'i kushtoj më shumë vëmendje gjatë procedurave me grupet vulnerabël."
- "Në praktikë, do të tregoj më shumë empati, më shumë diskutime dhe do t'i dëgjoj të tjerët pa i ndërprerë."
- "Do t'i kushtohet më shumë vëmendje mënyrës se si qytetarët e perceptojnë MPB-në dhe policinë."
- “Më pëlqyen veçanërisht ushtrimet dhe mendoj se ato duhet të përdoren në seancat e ardhshme trajnuese.”

Këto shembuj konkretë sinjalizojnë një hap premtues drejt një policimi më gjithëpërfshirës, më të përgjegjshëm dhe më të përqendruar te komuniteti në Maqedoninë e Veriut. Ky trajnim shënon jo vetëm një moment historik në ndërtimin e kapaciteteve të brendshme të trajnimit brenda Ministrisë së Brendshme, por edhe një kontribut thelbësor në nxitjen e një kulture drejtësie, dinjiteti dhe të drejtave të njeriut brenda zbatimit të ligjit.

GUSHT - NËNTOR 2025

KALENDARI I AKTIVITETEVE TË ARDHSHME

18 SHTATOR

Takimi i Pestë i Bordit Drejtues

Mbështetja e BE-së për Sundimin e Ligjit

15 TETOR

Konferencë mbi 5-vjetorin e Ligjit për Parandalimin dhe Mbrojtjen nga Diskriminimi

Komponenti 4

30 SHTATOR

Konferencë e nivelit të lartë: Raport mbi Zbatimin e Strategjisë së Burimeve Njerëzore për Gjyqësorin

Komponenti 1

28 TETOR

29 TETOR

Trajnim tematik mbi balancimin e të drejtës së mosdiskriminimit me të drejtat e tjera të njeriut që synojnë KPMD-në

Komponenti 4

19 GUSHT

22 GUSHT

Mision ekspertësh për Strategjinë e Komunikimit të KSHPK

Komponenti 3

EU SUPPORT FOR RULE OF LAW

Informacion publikimi (shtypje)

Botuesi: Ludwig Boltzmann Gesellschaft - Instituti i të Drejtave Themelore dhe të Njeriut (LBI-GMR), Vjenë, në kuadër të Projektit "Mbështetja e BE-së për sundimin e ligjit", Shkup
Redaktore: Kristina Vesiq
Korrektore: Ane Petrushevska
Periudha e raportimit: 8 Maj - 7 Gusht 2025
Data: 07 Gusht 2025

Financuar nga Bashkimi Evropian

BE-ja me TY